

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5886/2552

นางอุดม ไทรเมืองโจทก์ นายประทุม รักษาจิตร กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.พ.พ. มาตรา 1387, ป.พ.พ. มาตรา 1390, ป.พ.พ. มาตรา 1401

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ใช้ทางพิพาทเป็นทางเข้าออกจากที่ดินของโจทก์สู่ทางสาธารณะตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2544 โดยมีได้ขออนุญาตจำเลยทั้งสองและจำเลยทั้งสองไม่คัดค้าน แม้การใช้ทางพิพาทของโจทก์ตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2537 จะใช้โดยเข้าใจผิดว่าทางพิพาทอยู่ในที่ดินของโจทก์เอง ก็ถือว่าโจทก์มีเจตนาถือเอาทางพิพาทเป็นทางเข้าออกจากที่ดินของโจทก์สู่ทางสาธารณะตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นมาแล้ว หาใช่โจทก์เพิ่งใช้เป็นทางเข้าออกจากที่ดินของโจทก์ในปี 2537 ไม่ เมื่อโจทก์ใช้ทางพิพาทต่อมาจนครบสิบปีก็ถือว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมแล้ว และเมื่อปรากฏว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย ทางพิพาทจึงตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้พิพากษาว่าทางพิพาทเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ ให้จำเลยทั้งสองจดทะเบียนภาระจำยอมเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของโจทก์ หากจำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันรื้อถอนเสาหินที่ปิดกั้นทางพิพาทออกไปและห้ามปิดทางพิพาทตลอดไป จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ที่ดินของจำเลยทั้งสองภายในเส้นสี่เหลี่ยมตามแผนที่วิวาท กว้าง 4 เมตร ยาว 3 เมตร ตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ ให้จำเลยทั้งสองจดทะเบียนสิทธิดังกล่าวให้แก่โจทก์ หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง ให้รื้อถอนเสาหินและลวดหนามออกจากทางพิพาทและห้ามกระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางการใช้สิทธิของโจทก์ กับให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ทางพิพาทดังกล่าวตกเป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์หรือไม่ คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์นำเสนอไม่ได้ความว่าโจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเจตนาให้ได้ภาระจำยอม แต่เป็นเรื่องที่โจทก์ครอบครองใช้ทางพิพาทด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ อันเป็นเรื่องแย้งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินโดยการครอบครองปรปักษ์ เป็นคนละเรื่องกับภาระจำยอม ทางพิพาทจึงไม่ตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ ปัญหาจึงมีว่า โจทก์ใช้ทางพิพาทโดยเจตนาให้ได้ภาระจำยอมหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความจากทางนำเสนอของโจทก์และจำเลยทั้งสองว่า โจทก์ใช้ทางพิพาทเป็นทางเข้าออกจากที่ดินของโจทก์สู่ทางสาธารณะตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2544 โดยโจทก์มิได้ขออนุญาตจำเลยทั้งสองและจำเลยทั้งสองไม่คัดค้านการใช้ทางของโจทก์แต่อย่างใด เห็นว่า แม้ว่าการใช้ทางพิพาทของโจทก์ตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2537 โจทก์จะใช้โดยเข้าใจผิดว่าทางพิพาทอยู่ในที่ดินของโจทก์เอง ก็ถือได้ว่าโจทก์มีเจตนาถือเอาทางพิพาทเป็นทางเข้าออกจากที่ดินของโจทก์สู่ทางสาธารณะตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นมาแล้ว หาใช่โจทก์เพิ่งใช้เป็นทางผ่านเข้าออกจากที่ดินของโจทก์ในปี 2537 ดังที่จำเลยแก้ฎีกาไม่ เมื่อโจทก์ใช้ทางพิพาทต่อมาจนครบสิบปีก็ถือว่าโจทก์ได้ใช้ทางพิพาทโดยเจตนาให้ได้

ภาระจำยอมแล้ว และเมื่อปรากฏว่าโจทก์ได้ใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผย ทางพิพาทจึงตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

องค์คณะ

ชินวิทย์ จินดา แท้มแก้ว · พีรพล พิษยวัฒน์ · พิสิฐ ฐิติภาค

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5886/2552>